

Ryr-idyll som hotas

Artikel i Tidningen Trollhättan 21 april 1955
med bilder från Innovatums bildarkiv.

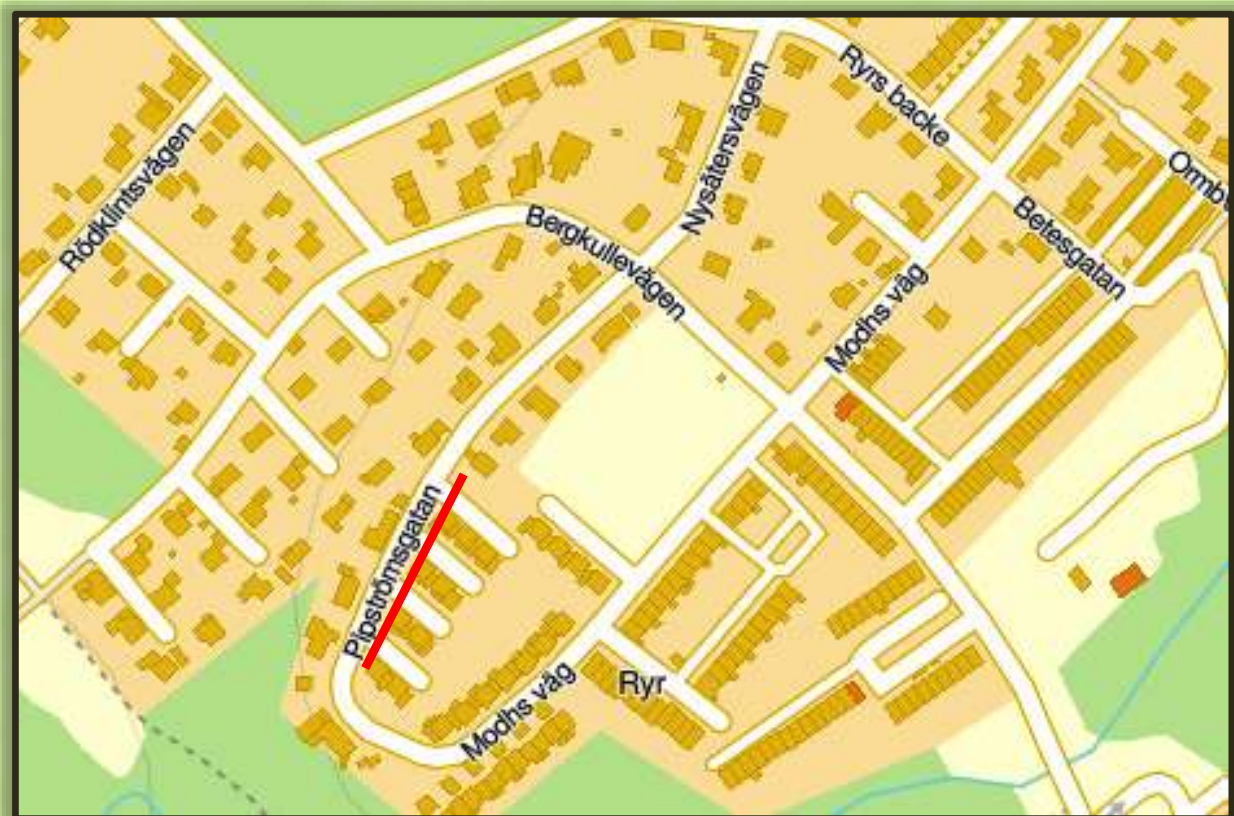
Motiv från Ryrbäcken i juni 1989. Foto av Kurt Grundberg.

Trollhättan i december 2016
Annika Hjortkap

Ett av de vackraste naturpartierna i Trollhättan är området kring Ryrbäcken söder om Skoftebyn. Om somrarna är här en hart när tropisk växtlighet som skyddas av de höga branterna som ger dalgången ett fredat läge mot stormar. Vild skönhet finns alltså här, fjärran från allfarsvägarna. Men ändå – området hotas av den alltmer påträngande byggnationen. Villorna i grannskapet växer som svampar ur jorden och nya gator slickar redan det skyddande skogspartiet. Själva ravinområdet skall skyddas sägs det – men man kan ändå undra om inte litet mer av själva sluttningen skulle ha fredats.

Denna artikel får inte fattas som ett polemiskt inlägg utan det vi åsyftar är endast att fästa uppmärksamheten på en ur naturskyddssynpunkt viktig sak, nämligen ett ordentligt tilltaget reservat kring Ryrbäcken.

Ryrbäcken har tidigare haft flera olika namn. Den har hetat Otterbäcken efter de uttrar som tidigare haft sin hemvist i bäcken. Och den har också hetat Pipströmmen, vilket namn den skulle ha fått efter det pipande ljud uttrarna ger ifrån sig. Förste stadsingenjör Karl Pehrson har också tagit fasta på detta namn och döpt en planerad gata till Pipströmsgatan.

Ryrs gård och radhusen vid Bergkullevägen. Foto av Ulf Gertz år 1965.

Kvarndrift förr

I en liten bäck, som från Ryrs gård rinner ut i den större bäcken, finns ett litet trivsamt vattenfall, som förr, när vattenmängden var större, användes för kvarndrift. Kvarnen är nu för länge sedan borta, men ett par kvarnstenar på stranden vittnar om den gångna storhetstiden.

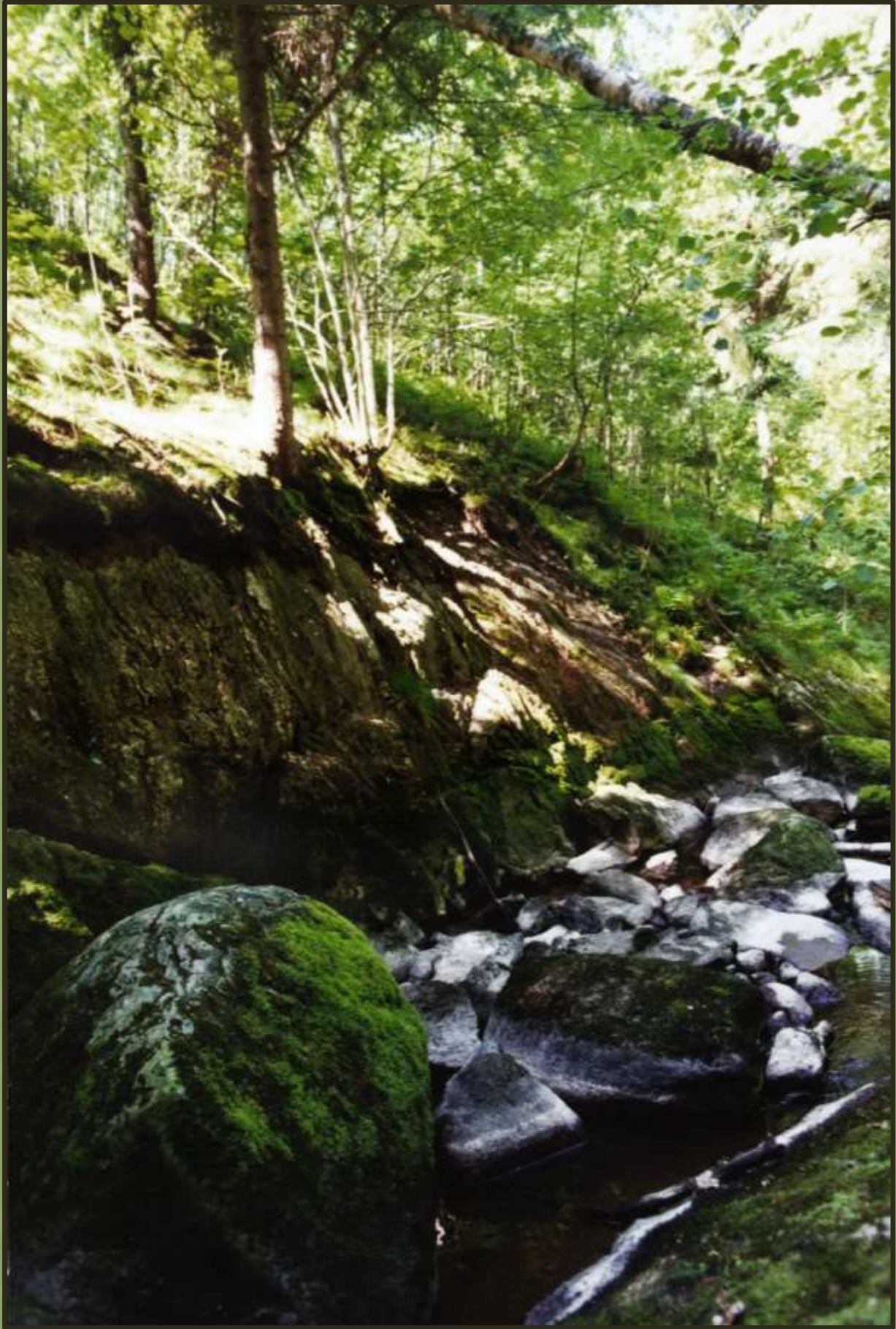
Om sommaren är vegetationen mycket riklig. Al, hassel och hägg finns i mängder. Om våren härskar vitsipporna i området, men längre fram kan man hitta massor av andra blommor, bland andra finns i skogarna intill, den inte alltför vanliga vätterosen. Men så byggnationen – I Ryrområdet pågår just nu en enorm byggrush och många villor har redan färdigställts. I det ännu obebyggda skogsområdet har tomter stakats ut och väntar på exploatering. Och det är nu som betänkligheterna kommer. Det verkar som om

tomtgränsen sätts litet för långt fram i backen ned mot bäcken. Egentligen skulle byggränsen satts vid den gata som skall sträcka sig utmed kullens krön men nu har man lagt ut två tomtområden söder om denna gata. Och det må så vara. Kanske det inte blir så farligt, men det förefaller som om i varje fall det ena av dessa områden borde rundas av mer i hörnen varvid något mer av sluttningen skulle bevaras. Nu har stadens planeringsmän lovat att titta en extra gång på området och de har ställt sig mycket välvilliga till en sådan lösning av stadsplanen att bäckområdet bevaras utan alltför påträngande bebyggelse.

Byt tomter

Vi för fram ett förslag här: Det är uppenbart att Ryrbolaget, som exploaterar området, vill ha ut så många tomter som möjligt. Skulle nu inte staden kunna göra en byteshandel på så vis att man bytte de kritiska tomterna intill bäcken mot tomter i till exempel södra delen av Ryrparken där man skulle kunna få en rad tomter mot den blivande gatan? Ryrparken skulle inte förlora nämnvärt men naturområdet kring bäcken skulle vinna oerhört.

Vi har tagit upp denna sak därför att många trollhättebor är oroliga för bäckområdets framtid och bett oss framföra ärendet i spalterna. Och vi vill avsluta med att framföra ett önskemål, som vi gång på gång framfört i våra spalter: skulle det inte vara en god idé att även låta naturintressena ha ett ord med i laget när stadsplanen görs upp? Det gäller inte speciellt Ryrområdet nu, utan byggnadsområden överhuvudtaget. Varför inte låta stadsträdgårdsmästaren vara med när ritstiften delar upp områdena i tomter och parker. Visst behöver staden tomtplatser men den behöver också naturområden och intressena borde kunna samsas rätt bra genom samarbete.

Motiv från Ryrbäcken i juni 1989. Foto av Kurt Grundberg.